

Hillerød Kommune
Frederiksgade 7
3400 Hillerød

Att.: Jeff Rasmussen

21. februar 2008

Genskabelse af naturlig hydrologi i Grib Skov.

I forbindelse med et pilotprojekt for lukning af skovgrøfter har Hillerød Kommune anmodet NIRAS om at vurdere hvorvidt der ud fra et vandløbsmæssigt synspunkt er behov for yderligere oplysninger eller klarlægning af særlige problem stillinger.

Genskabelse af naturlig hydrologi må generelt betragtes som et positivt tiltag, og der er da også i bilag 3 og bilag 6 til ansøgningen angivet en lang række argumenter for de miljømæssige gevinster ved en lukning af grøfter i Grib Skov.

Der er dog enkelte forhold, der foreslås vurderet nærmere i forbindelse med lukning af grøfter i oplandet til højt målsatte vandløb.

Anlæg af grøfter kan have medført en udvidelse af oplandet til et vandløb, som dermed i en situation med stor overfladenær afstrømning (typisk i vinterhalvåret) får tilført vand fra et større opland end det topografiske, mens en grøftelukning vil have ringe eller ringe betydning i forhold til sikring af sommervandføringen. I for eksempel Fønstrup Bæk kunne en sådan større afstrømning i vinterhalvåret være af betydning for gydende ørreder i vandløbet. Der er observeret store ørreder på 50-60 cm på gydeoptræk i den nedre del af vandløbet. Så store fisk er afhængige af en passende vandføring i forbindelse med gydeoptrækket i november - primo december.

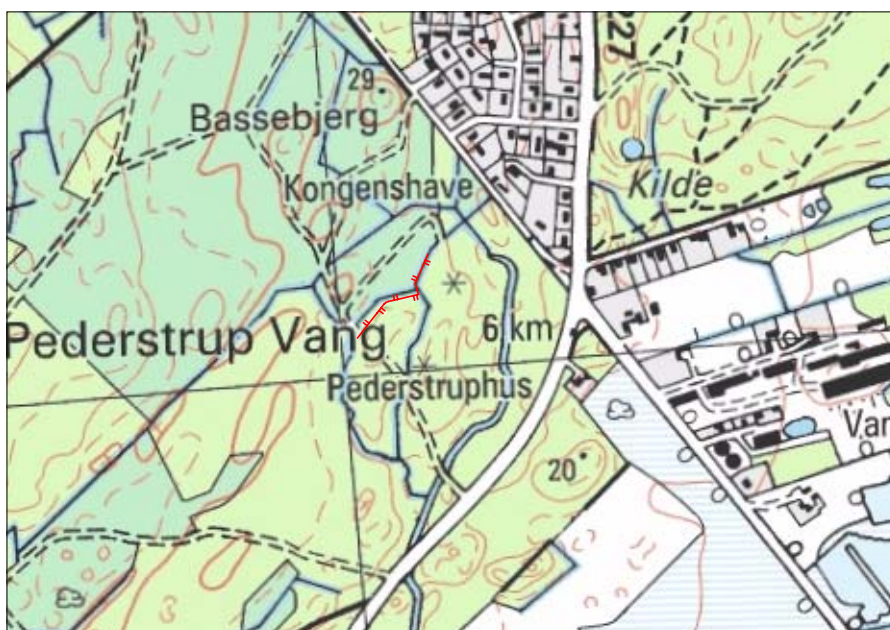
Såfremt en grøftelukning i tilknytning til et højt målsat vandløb påvirker afstrømningen fra et stort delopland indenfor det topografiske opland til vandløbet kan en lignende situation forekomme, hvor afstrømningen i gydeperioden for ørred reduceres.

En reduktion af maksimumafstrømningerne kan i visse situationer også lede til en ændring af vandløbets morfologi. De store afstrømninger er formdannende for vandløbet og sikrer, at der er partier med grus- og stenbund, som er en forudsætning for tilstedeværelsen af vis-

se rentvandsarter. I meget små vandløb kan en omfattende grøftelukning i oplandet lede til en så kraftig reduktion i de maksimale afstrømninger, at der vil ske en vis tilslamning, og i værste fald en så kraftig reduktion i maksimumafstrømningen, at vandløbet ikke af sig selv vil kunne opretholde et profil.

I forbindelse med fremtidige forslag til grøftelukning ville det således være ønskeligt, at der for de større højt målsatte vandløb blev udarbejdet et kort med angivelse af vandløbsopland, og i visse situationer kunne der være behov for opmåling af grøftesystemerne som baggrund for beslutning om lukning.

Hvis der er gode nedsivningsforhold og vandløbene er uden kontakt til de primære magasiner kan den samlede afstrømning til vandløbene potentielt mindskes ved lukning af grøfter. Ræsonnementet i ansøgningen går på, at den øgede nedsivning sker til sekundære magasiner med kontakt til vandløbet, eller at det primære magasin har kontakt til vandløbene. Det ville være ønskeligt, hvis der i fremtidige ansøgninger blev gjort nærmere rede for disse forhold indenfor oplandet til de højt målsatte vandløb.

Forslag til grøftelukning (angivet med rød signatur) i sideløb til Fønstrup Bæk

I forhold til højt målsatte vandløb vedrører den konkrete ansøgning et pilotprojekt for lukning af grøfter i oplandet til Hessemose Å i Gribskov Kommune og Fønstrup Bæk i Hillerød Kommune. Det anføres i ansøgningen, at grøftelukningen i oplandet til Fønstrup Bæk drejer sig om et grøftesystem uden direkte forbindelse til vandløbet. Så vidt det

umiddelbart fremgår af kortmaterialet til ansøgningen har grøften, der foreslås lukket, dog direkte forbindelse til et sideløb til Fønstrup Bæk. Grøften forbinder så vidt det fremgår af kortet to andre mindre grøfter. Aktuelt vurderes det, at lukningen omfatter en meget lille del af oplandet, og dermed ikke vil have nogen væsentlig effekt på afstrømningsforholdene i Fønstrup Bæk.

Med venlig hilsen

Holger Petersen